

OBSAH

1	Úvod	15
1.1	Definování základních pojmů	15
1.2	Metody a způsoby vyšetřování v patologii	15
1.2.1	Bioptická vyšetření	15
1.2.2	Cytologické vyšetření	16
1.2.3	Imunohistologické a molekulárně biologické metody	16
2	Regresivní změny	18
2.1	Smrt	18
2.1.1	Známky smrti	19
2.2	Nekróza	19
2.2.1	Typy nekrózy	21
2.2.1.1	Nekróza prostá	21
2.2.1.2	Koagulační nekróza	21
2.2.1.3	Kolikvační nekróza	21
2.2.1.4	Kaseifikační nekróza	21
2.2.1.5	Zenkerova vosková nekróza	21
2.2.1.6	Hemoragická nekróza	21
2.2.1.7	Fibrinoidní nekróza	21
2.2.2	Příčiny nekrózy	21
2.2.2.1	Další osud nekrózy	23
2.2.3	Gangréna	24
2.2.3.1	Suchá gangréna	24
2.2.3.2	Vlhká gangréna	24
2.2.3.3	Plynatá gangréna	24
2.3	Atrofie	24
2.3.1	Dělení atrofií	24
2.3.1.1	Atrofie prostá	24
2.3.1.2	Atrofie numerická	25
2.3.2	Příčiny atrofií	25
2.4	Dystrofie	26
2.4.1	Poruchy metabolismu bílkovin	26
2.4.1.1	Hyalinní zkapénkovatění	26
2.4.1.2	Inkluze	26
2.4.1.3	Hlenová dystrofie	27
2.4.1.4	Hyalinní dystrofie (hyalinní degenerace) vaziva	28
2.4.1.5	Amyloidóza	28
2.4.1.6	Dna	29
2.4.2	Poruchy metabolismu tuků	30
2.4.2.1	Steatóza	30
2.4.2.1.1	Lipidózy (tezurizmózy)	30
2.4.2.1.2	Hyperlipoproteinémie	31
2.4.2.2	Lipomatóza	32
2.4.3	Poruchy metabolismu glycidů	32
2.4.4	Poruchy metabolismu vody a elektrolytů	33
2.4.4.1	Intracelulární změny množství vody	33
2.4.4.2	Extracelulární změny množství vody	34
2.4.4.2.1	Edém (hyperhydratace)	34
2.4.4.2.2	Dehydratace	35

3	Poruchy metabolismu minerálů	36
3.1	Krystaly a konkrementy	37
4	Pigmentace	39
4.1	Endogenní pigmenty	39
4.1.1	Autogenní pigmenty	39
4.1.1.1	Melanin	39
4.1.1.2	Ochronóza	40
4.1.1.3	Ceroid	40
4.1.1.4	Lipofuscin	40
4.1.1.5	Lipochrom	40
4.1.2	Hematogenní pigmenty	40
4.1.2.1	Hemosiderin	40
4.1.2.2	Hematin	41
4.1.2.3	Hematoidin	41
4.1.2.4	Hemofuscin	41
4.1.2.5	Bilirubin – ikterus	41
4.1.2.6	Porfyrie a porfyrinurie	41
4.2	Exogenní pigmenty	42
4.2.1	Koniofibróza (coniofibrosis)	42
4.2.2	Koniotoxikózy a alergózy ze zaprášení plic	43
5	Fyzikální, chemické a nutriční příčiny chorob	45
5.1	Fyzikální příčiny onemocnění	45
5.1.1	Traumata, polytraumata	45
5.1.2	Působení tepla na organismus	45
5.1.2.1	Vysoké teploty	45
5.1.2.2	Nízké teploty	46
5.1.3	Vlivy atmosférické	46
5.1.4	Úraz elektrickým proudem	47
5.1.5	Záření	47
5.2	Chemické příčiny onemocnění	47
5.2.1	Kyseliny, louhy a těžké kovy	48
5.2.2	Léky	48
5.2.3	Alkohol	49
5.2.4	Kouření	49
5.3	Poruchy výživy	50
5.3.1	Nadměrná výživa – obezita	50
5.3.2	Nedostatečná výživa – hladovění (esuries)	50
5.3.3	Vitamíny a hypovitaminózy	50
6	Geneticky podmíněné choroby	52
6.1	Choroby způsobené poruchami aktivace či inaktivace genů	52
6.1.1	Klinicky důležité malformace	52
6.2	Chromozomální abnormity	53
6.2.1	Numerická aberace	53
6.2.2	Syndromy mající původ v aneuploidii autozomálních chromozómů	54
6.2.3	Syndromy vyvolané aneuploidií gonozómů	54
6.3	Choroby způsobené mutacemi genů (choroby s dědičností podle Mendelových zákonů)	55
6.3.1	Autozomálně dominantní onemocnění	55
6.3.2	Autozomálně recesivní onemocnění	56

6.3.3	Nemoci spojené s enzymatickými defekty	57
6.3.4	Onemocnění vázaná na X chromozóm	57
6.4	Multifaktoriálně (polygenně) podmíněné choroby	58
7.	Poruchy oběhu krve a lymfy	59
7.1	Místní poruchy krevního oběhu	60
7.1.1	Trombóza	60
7.1.2	Embolie	61
7.1.3	Metastáza	62
7.1.4	Projevy místních poruch krevního oběhu	63
7.1.5	Místní anémie – ischémie	63
7.1.5.1	Dělení infarktů podle jejich vzhledu	63
7.1.6	Hemoragie	64
7.1.7	Hemoragická diatéza (Diathesis haemorrhagica). Krvácivé choroby	65
7.1.7.1	Snížení počtu destiček (thrombocytopenia)	65
7.1.7.2	Poruchy kvality destiček (thrombocytopathia)	65
7.1.7.3	Koagulopatie – poruchy plazmatických faktorů	66
7.1.7.4	Poruchy cévní stěny	67
7.2	Poruchy koloběhu lymfy	67
8	Šok	69
8.1	Příčiny šoku	69
8.2	Strukturální orgánové změny u šoku	69
9	Zánět – Inflammatio	71
9.1	Makroskopické znaky zánětu	71
9.2	Mikroskopické projevy zánětu	72
9.2.1	Exsudace a infiltrace	72
9.2.2	Buňky zánětlivého exsudátu	73
9.3	Dělení zánětů	74
9.3.1	Nespecifické záněty	75
9.3.1.1	Záněty alterativní	75
9.3.1.2	Záněty exsudativní	75
9.3.1.2.1	Zánět serózní	75
9.3.1.2.2	Zánět nehnisavý	76
9.3.1.2.3	Zánět hnisavý (purulentní zánět)	76
9.3.1.2.4	Zánět fibrinózní	76
9.3.1.2.5	Zánět gangrenózní	78
9.3.1.2.6	Zánět chronický	78
9.3.1.3	Zánět proliferativní (fibroproduktivní)	79
9.3.2	Specifické záněty	80
9.3.2.1	Tuberkulóza	80
9.3.2.2	Sarkoidóza	82
9.3.2.3	Lepra	83
9.3.2.4	Syfilis (syphilis, lues)	83
9.3.2.5	Infekční sklerém (rinosklerom)	84
9.3.2.6	Lymphogranuloma venereum	84
10	Progresivní změny	85
10.1	Regenerace	85
10.2	Reparace	86
10.3	Hypertrofie a hyperplázie	87

10.4	Metaplázie	88
10.5	Dysplázie a prekancerózy	89
11	Poruchy imunitních reakcí	90
11.1	Chorobné imunitní stavy	90
11.1.1	Nedostatečná tvorba protilátek	90
11.1.2	Defekt celulární imunity	90
11.1.3	Alergie	91
11.1.3.1	Anafylaktický typ	91
11.1.3.2	Cytotoxický typ	92
11.1.3.3	Komplexový typ	92
11.1.3.4	Opožděná alergie tuberkulinového typu	93
11.1.4	Cytokiny – látky, které řídí imunitní reakce	93
11.1.5	Autoimunita a autoimunitní choroby	94
11.1.5.1	Vznik autoimunitních onemocnění	94
11.1.5.2	Orgánově specifická autoimunitní onemocnění	95
11.1.5.3	Systémová autoimunitní onemocnění	95
11.1.5.3.1	Systémová sklerodermie	96
11.1.5.3.2	Dermatomyozitida a polymyozitida	96
11.1.5.3.3	Sjögrenův syndrom	96
11.1.5.3.4	Primární progresivní polyartritida	96
11.2	Transplantace	97
12	Onkologie	99
12.1	Pseudotumory	99
12.1.1	Poruchy embryonálního vývoje	99
12.1.2	Cysty	99
12.1.3	Ukládání patologického materiálu	100
12.1.4	Zánětlivé pseudotumory	100
12.1.5	Polypy	100
12.2	Molekulárně-biologický základ zhoubných tumorů	100
12.3	Onkogeny	101
12.3.1	Aktivace onkogenů	102
12.4	Obecné vlastnosti nádorů	102
12.4.1	Morfologie nádorů	103
12.4.1.1	Průběh vzniku a růstu nádorových buněk	103
12.4.1.2	Grading	104
12.4.2	Vlastnosti maligních nádorů na buněčné úrovni	104
12.4.3	Cytoskeletální buněčné struktury a jejich význam v diagnostice nádorů	104
12.4.4	Nádorové markery	105
12.4.4.1	Nádorové antigeny	105
12.4.4.2	Hormony tvořené nádorovými buňkami	106
12.4.4.3	Hormonální receptory	106
12.4.4.4	Enzymy (nádorové izoenzymy) tvořené nádorem	106
12.4.4.5	Ostatní bílkoviny	106
12.4.4.6	Paraneoplastický syndrom	106
12.4.5	Dělení nádorů podle biologického chování	106
12.4.5.1	Benigní nádory	107
12.4.5.2	Maligní nádory	107
12.4.5.3	Intermediární nádory	107
12.5	Nenádorové a nádorové mezenchymové léze	108
12.5.1	Nádorům podobné léze	108

12.5.1.1	Fibromatózy	108
12.5.1.2	Infantilní digitální fibromatóza	109
12.5.1.3	Nodulární fasciitis	109
12.5.1.4	Xantelazma/xantom	109
12.5.2	Benigní a maligní nádory vaziva	109
12.5.2.1	Fibrom	109
12.5.2.2	Nuchální fibrom	109
12.5.2.3	Fibrosarkom	109
12.5.3	Fibrohistiocytární nádory	109
12.5.3.1	Fibrózní histiocytom	110
12.5.3.2	Juvenilní xantogranulom (névoxantoendotelioma)	110
12.5.3.3	Dermatofibrosarcoma protuberans	110
12.5.3.4	Bednářův nádor	110
12.5.3.5	Maligní fibrózní histiocytom	110
12.5.3.6	Myxom	110
12.5.3.7	Pseudomyxom	111
12.5.4	Nádory tukové tkáně	111
12.5.4.1	Lipom	111
12.5.4.2	Lipoblastom	111
12.5.4.3	Hibernom (hnědý lipom)	112
12.5.4.4	Liposarkom	112
12.5.5	Nádory cév	113
12.5.5.1	Hemangiom	113
12.5.5.2	Glomus tumor	113
12.5.5.3	Hemangiopericytom	113
12.5.5.4	Hemangioendoteliom	114
12.5.5.5	Angiosarkom	114
12.5.5.6	Kaposiho sarkom	114
12.5.5.6.1	Klasický (endemický) Kaposiho sarkom	114
12.5.5.6.2	Kaposiho sarkom u pacientů s AIDS	114
12.5.5.6.3	Kaposiho sarkom u pacientů s imunosupresí	114
12.5.5.6.4	Africký Kaposiho sarkom	115
12.5.5.7	Lymfangiom	115
12.5.6	Nádory hladké a příčně pruhované svaloviny	115
12.5.6.1	Leiomyom	115
12.5.6.1.1	Angiektatický leiomyom	115
12.5.6.1.2	Bizarní leiomyom	115
12.5.6.1.3	Epiteloidní leiomyom	115
12.5.6.2	Leiomyosarkom	116
12.5.6.3	Rabdomyom	116
12.5.6.4	Rabdomyosarkom	116
12.5.7	Gastrointestinální stromální nádory	117
12.5.8	Nádory kostí a chrupavky	118
12.5.8.1	Chondrom	119
12.5.8.2	Osteochondrom	119
12.5.8.3	Chondroblastom (Codmanův nádor)	119
12.5.8.4	Chondrosarkom	119
12.5.8.5	Osteom	120
12.5.8.5.1	Osteoidní osteom	120
12.5.8.6	Osteoblastom	120
12.5.8.7	Osteosarkom	120
12.5.8.8	Synoviální sarkom (maligní synovialom)	121

12.6	Hemoblastózy a hemoblastomy	121
12.6.1	Leukémie	121
12.6.1.1	Akutní leukémie	121
12.6.1.1.1	Prekurzorová B lymfoblastická leukémie/ lymfoblastický lymfom B řady	121
12.6.1.1.2	Prekurzorová T lymfoblastická leukémie (T ALL)/ lymfoblastický lymfom T řady (T LBL)	122
12.6.1.1.3	Akutní myeloidní leukémie (AML)	122
12.6.1.2	Chronická myelogenní leukémie (CML)	123
12.6.2	Myelodysplastický syndrom	124
12.6.3	Chronická myeloproliferativní onemocnění	125
12.6.4	Nádory lymfatických uzlin a extranodální lymfatické tkáně (lymfomy)	127
12.6.4.1	Ne-Hodgkinovy lymfomy (NL)	127
12.6.4.2	WHO klasifikace lymfomů	129
12.6.4.3	Chronická lymfocytová leukémie (CLL)/ malobuněčný lymfocytový lymfom B řady	130
12.6.4.4	Leukémie z vlasatých buněk	131
12.6.4.5	Lymfom z pláštových buněk	131
12.6.4.6	Folikulový lymfom	131
12.6.4.7	Difuzní velkobuněčný B lymfom	132
12.6.4.8	Monoklonální gamapatie	132
12.6.4.8.1	Plazmocytový myelom	132
12.6.4.8.2	Solitární plazmocytom	133
12.6.4.8.3	Lymfoplazmocytový lymfom/ Waldenströmova makroglobulinémie	133
12.6.4.9	Burkittův lymfom	133
12.6.4.10	Mycosis fungoides	134
12.6.4.11	Anaplastický velkobuněčný lymfom	134
12.6.4.12	MALTomy	134
12.6.5	Hodgkinův lymfom (Hodgkinova choroba)	135
12.6.5.1	Nodulární lymfocytová predominance (NLPHL)	136
12.6.5.2	Nodulární skleróza (NSHL)	136
12.6.5.3	Smíšená buněčnost (MCHL)	136
12.6.5.4	Lymfocytární deplece (LDHL)	137
12.6.5.5	Bohatý na lymfocyty	137
12.6.6	Histiocytóza z Langerhansových buněk	137
12.7	Epitelové nádory	137
12.7.1	Benigní epitelové nádory	138
12.7.1.1	Papilom	138
12.7.1.2	Cystadenopapilom	138
12.7.1.3	Condyloma accuminatum	138
12.7.1.4	Adenomy	138
12.7.2	Karcinoid	139
12.7.2.1	Karcinoid appendixu	139
12.7.3	Maligní epitelové nádory (karcinomy)	141
12.7.3.1	Dlaždicobuněčný (spinoceleulární) karcinom (spinaliom, kankroid)	141
12.7.3.2	Bazocelulární karcinom (bazaliom)	141
12.7.3.3	Smíšený bazoskvamocelulární karcinom kůže (metatypický karcinom)	142
12.7.3.4	Nazofaryngeální karcinom	142

12.7.3.5	Malobuněčný karcinom (plic)	142
12.7.3.6	Neuroendokrinní karcinom kůže (nádor z Merkelových buněk)	142
12.7.4	Carcinoma in situ	142
12.7.5	Adenokarcinom (zhoubný nádor žláz)	143
12.7.5.1	Mucinózní karcinom (gelatinózní karcinom)	143
12.7.5.2	Pseudomyxoma peritonei	143
12.7.5.3	Karcinom difuzní	143
12.7.5.4	Karcinom trabekulární	144
12.7.5.5	Adenoidně cystický karcinom (dříve cylindrom)	144
12.7.6	Podvojně karcinomy	144
12.7.6.1	Karcinom mukoepidermoidní	144
12.7.6.2	Adenoskvamózní karcinom	145
12.7.6.3	Adenoakantom	145
12.8	Nádory neuroektodermy, smíšené nádory, germinální nádory, postgestační trofoblastická nemoc – nádory trofoblastu	145
12.8.1	Nádory vegetativních ganglií	145
12.8.1.1	Paraganglion	145
12.8.1.2	Feochromocytom (nadledvinový paragangliom)	145
12.8.1.3	Alveolární sarkom měkkých tkání	146
12.8.1.4	Ganglioneurom	146
12.8.1.5	Ganglioneuroblastom	146
12.8.1.6	Neuroblastom sympatiku (sympatoblastom)	146
12.8.2	Nenádorové a nádorové léze periferních nervů	146
12.8.2.1	Traumatický neurom (amputační neurom)	146
12.8.2.2	Neurilemom (benigní Schwannom)	146
12.8.2.3	Neurofibrom	147
12.8.2.4	Neurofibromatóza	147
12.8.2.5	Maligní nádory periferních nervů (dříve maligní Schwannom)	148
12.8.3	Benigní léze a maligní nádory z névových buněk	148
12.8.3.1	Névy	148
12.8.3.2	Maligní melanom (melanom)	149
12.8.4	Smíšené nádory	150
12.8.5	Germinální nádory	151
12.8.5.1	Teratom	151
12.8.5.1.1	Nediferencovaný (embryonální) teratom	151
12.8.5.1.2	Teratokarcinom	151
12.8.5.2	Seminom	151
12.8.5.2.1	Spermatocytický seminom	151
12.8.5.3	Embryonální karcinom	151
12.8.6	Postgestační trofoblastická nemoc – nádory trofoblastu	152
13	Infekce	153
13.1	Nespecifické obranné mechanismy	153
13.2	Specifická imunitní odpověď	153
13.2.1	Humorální imunitní odpověď	153
13.2.2	Celulární imunitní odpověď	153
13.3	Bakteriální infekce	154
13.3.1	Septikémie (sepsy)	154
13.3.2	Pyémie	154
13.3.3	Stafylokokové infekce	155
13.3.4	Streptokokové infekce	155

13.3.5	Neisseriové infekce	156
13.3.5.1	Meningokoková cerebrospinální meningitida	156
13.3.5.2	Kapavka (gonorrhoea, gonorea)	156
13.3.6	Enterobakteriální infekce	157
13.3.6.1	Escherichia coli	157
13.3.6.2	Salmonelózy	157
13.3.6.2.1	Břišní tyfus (typhus abdominalis)	157
13.3.6.2.2	Paratyfus (paratyphus)	158
13.3.6.2.3	Gastroenteritidy vyvolané salmonelami	158
13.3.6.3	Úplavice (dysenteria bacillaris)	158
13.3.6.4	Campylobakteriová gastroenteritida	158
13.3.6.4.1	Campylobacter jejuni	158
13.3.6.4.2	Helicobacter pylori	158
13.3.6.5	Cholera	158
13.3.6.6	Klebsielové infekce	159
13.4	Probírané infekční choroby v dalších kapitolách	159
13.4.1	Hemofilové infekce	160
13.4.2	Yersiniózy, Tularemie, Bartonelózy	160
13.4.2.1	Mor	160
13.4.2.2	Lymphadenitis mesenterialis	160
13.4.2.3	Tularemie (zaječí nemoc)	160
13.4.2.4	Nemoc z „kočičího škrábnutí“	161
13.4.3	Brucelózy	161
13.4.4	Sněť slezinná (antrax)	161
13.4.5	Vozhřivka (maleus)	161
13.4.6	Legionelóza (legionářská nemoc, legionellosis)	162
13.4.7	Infekce sporulujícími anaerobními mikroby	162
13.4.7.1	Tetanus	162
13.4.7.2	Plynatá sněť (gangraena emphysematosa)	162
13.4.7.3	„Otrava masem“	162
13.4.7.4	Botulismus	162
13.4.7.5	Pseudomembranózní enterokolitida (enterokolitida po antibiotické léčbě)	162
13.4.8	Spirochetózy	162
13.4.8.1	Syfilis (syphilis, lues)	162
13.4.8.2	Bejel	162
13.4.8.3	Frambézie (yaws)	163
13.4.8.4	Pinta	163
13.4.9	Leptospirózy	163
13.4.9.1	Weilova nemoc	163
13.4.9.2	Horečka zaměstnanců vepřinů	163
13.4.9.3	Žlutá horečka psů	163
13.4.9.4	Blaťacká horečka	163
13.4.10	Návratné horečky	163
13.4.10.1	Návratný tyfus (febris recurrens)	164
13.4.10.2	Lymská nemoc	164
13.4.11	Mykobakteriové infekce	164
13.4.12	Aktinomykóza	164
13.4.13	Nokardióza	165

13.4.14	Mykoplazmové infekce	165
13.4.14.1	Mycoplasma pneumoniae	165
13.4.14.2	Mycoplasma hominis	165
13.4.14.3	Ureaplasma urealyticum	165
13.4.15	Riketsiózy	165
13.4.15.1	Skvrnitý tyfus (typhus exanthematicus)	165
13.4.15.2	Horečka Skalistých hor	165
13.4.15.3	Japonská říční horečka (scrub typhus, horečka tsutsugamushi)	166
13.4.15.4	Q horečka	166
13.4.16	Chlamydiové infekce	166
13.4.16.1	Ornitóza (ornithosis, psittacosis „papouščí nemoc“)	166
13.4.16.2	Venerický lymfogranulom a trachom	166
13.5	Mykózy	166
13.5.1	Chorobné stavy vyvolané houbami	167
13.5.1.1	Mykózy	167
13.5.1.2	Mykotoxikózy	167
13.5.1.3	Mykoalergózy	167
13.5.1.4	Mycetismy	167
13.5.2	Povrchové mykózy	167
13.5.2.1	Tinea capitis	168
13.5.2.2	Tinea barbae (mykózy vousů)	168
13.5.2.3	Tinea corporis	168
13.5.2.4	Pityriasis versicolor	168
13.5.3	Hluboké mykózy	168
13.5.3.1	Chromoblastomykóza (chromomycosis)	168
13.5.3.2	Severoamerická blastomykóza	168
13.5.3.3	Histoplasmóza	168
13.5.3.4	Adiaspiromykóza	168
13.5.3.5	Kryptokokóza (cryptococcosis, torulóza, evropská blastomykóza)	168
13.5.3.6	Aspergilóza	169
13.5.3.7	Mukormykózy (zygomykózy)	169
13.5.3.8	Kandidózy	169
13.5.3.9	Pneumocystóza	169
13.6	Onemocnění vyvolaná viry a prionová onemocnění	170
13.6.1	Cesty infekce	170
13.6.2	Akutní virózy	171
13.6.2.1	Neštovice (variola)	171
13.6.2.2	Vakcinie	171
13.6.2.3	Plané neštovice (varicella)	171
13.6.2.4	Pásový opar (herpes zoster)	172
13.6.2.5	Infekce virusem prostého oparu (herpes simplex)	172
13.6.2.6	Infekční mononukleóza	172
13.6.2.7	Cytomegalovirusová infekce	173
13.6.2.8	Paramyxovirusové infekce	173
13.6.2.8.1	Spalničky (morbilli)	173
13.6.2.8.2	Infekce respiračním syncytiálním virem (Adamsova pneumonie)	173
13.6.2.8.3	Příušnice (parotitis epidemica)	173

13.6.3	Chronické infekce	173
13.6.3.1	Papilomavirusové infekce	173
13.6.3.2	Retrovirusové infekce	174
13.6.3.2.1	Syndrom získané imunodeficience (AIDS)	174
13.6.4	Hepatitidy vyvolané virusy	174
13.7	Prionové nemoci	176
13.8	Protozoální infekce	177
13.8.1	Trichomonáza	177
13.8.2	Toxoplazmóza	177
13.8.3	Leishmanióza (leishmaniasis)	178
13.8.4	Amébová dyzenterie (amoebiasis, améboza)	179
13.8.5	Malárie	179
13.8.6	Lambliaza	180
13.9	Infekce vyvolaná červy (helmintózy)	180
13.9.1	Enterobióza	180
13.9.2	Trichinelóza	180
13.9.3	Ankylostomóza	181
13.9.4	Larvální toxokaróza (toxocariasis)	181
13.9.5	Filarióza	181
13.9.6	Askarióza	181
13.9.7	Teniózy	182
13.9.7.1	Tenióza hovězí	182
13.9.7.2	Tenióza prasečí	182
13.9.7.3	Difylobotrióza	182
13.9.8	Echinokokóza (echinococcosis)	182
13.9.8.1	Infekce měchožilem zhoubným	182
13.9.8.2	Infekce měchožilem větveným	182
13.9.9	Onemocnění vyvolaná motolicemi	183
13.9.9.1	Klonorchióza	183
13.9.9.2	Schistozomiózy	183
	Použitá literatura	185
	Rejstřík	187
	Obrazová příloha	191